

TÍÐINDI

HANDLAR SLEPPA AT SELJA ØL OG VÍN

RÚSDREKKASØLA Nú verður uppskot lagt fyri Løgtingið um at lata vanligar handlar sleppa at selja øl og vín

Áki Bertholdsen

Nú skulu vanligir handlar eisini sleppa at selja øl og vín.

Tað heldur Poul Michelsen, tingmaður fyri Framsókn.

Í næstum fer Framsókn at leggja uppskot fyri Løgtingið um at loyva vanligum handlum at selja øl og vín.

Poul Michelsen sigur, at tey eru í ferð við at snikka uppskotið til og at tað verður lagt fyri Løgtingið nú í heyst.

At handlar skulu sleppa at selja øl og vín, er púra í samsvari við tað, sum stórir meiriluti av fólki vil hava, sambært eini kanning, Gallup gjørdi fyri framsókn í apríl, og sum vit umrøða aðrastaðni her á síðunum.

Beinleiðis skeivt

Annars er støðan tann, at ein hornasteinur í okkara almenna rúsdrekka-politikki er tað grundsjónarmið, at lættari tað

er at fáa fatur á rúsdrekka, meiri fara fólk at drekka.

Men tað er Poul Michelsen alt annað enn samdur í.

– Tað páhaldið er beinleiðis skeivt, Tað er bara at hyggja at gongdini síðani vit finga Rúsunu.

– Rúsan gjørdi tað nógv lættari at fáa fatur á Rúsdrekka enn tað var frammanundan, tá ið fólk sjálvi, hvør sær máttu bíleggja sær tað tey ætlaðu at drekka, úr Danmark, ella øðrum londum.

– Men rúsdrekkanyátlan í Føroyum er ikki økt síðani Rúsan kom, tvørtur ímóti er hon kanska heldur minkað, sigur Poul Michelsen.

– Orsøkin til tað, er at síðani Rúsan kom, er tað ikki longur neyðugt hjá fólki at leggja rúsdrekka inn undir seg, og at keypa niðurfyri í sama mun sum tað var fyrr.

Poul Michelsen heldur enntá, at hendan gongdin fer at verða enn týðiligari, kunnu fólk keypa sær eina víNFLøsku, ella tvær øl, tá ið

tey annars eru til handils og keypa gerandisvørur.

– Tað kann eisini hugsast, at tá ið fólk fara í Rúsunu, keypa tey í størri mun niðurfyri, enn tey høvdu gjørt, var øl og vín at fáa í handlinum niðri á næsta gøtuhorni.

– Fari eg niðan í Rúsunu, keypi eg í hvussu so er nakað niðurfyri, men kann eg fáa tað í einum vanligum handli, er eingin orsök til at keypa meir enn ta einu víNFLøskuna, ella tær báðar ølirnar, eg skal brúka akkurát tá.

– Tí vænti eg ikki, at tað fer at økja um nýtsluna, sigur Poul Michelsen.

– Vit skulu eisini ásanna, at tað eru summi fólk, vit aldrin røkka, sama hvussu vit royna at seta avmarkingar í vegin fyri søluni.

– Men tað er eisini ein spurningur um frælsið hjá fólki skal liða undir tí, sigur formaðurin í Framsókn.

Betri og bíligari

Ein grundgeving fyri at varðveita Rúsunu, hevur

verið, at hon hevur eina stóra og dýra goymslu, og at tað er eingin privatur handil, sum fær ráð til at liggja inni við so fjølbroyttum úrvali.

Avleiðingin av at lata vanligar handlar sleppa at selja rúsdrekka verður sostatt, at úrvalið fer at versna munandi, tí handlar fara bara at selja tað, fólk keypa mest av.

– Eg eri grundleggjandi ósamdur, tí eg eri ógvuliga sannførdur um, at verður rúsdrekka at fáa í friuum handli, fer úrvalið at batna munandi, sigur tingmaðurin fyri Framsókn.

– Tað ivist eg onga løtu í, tí tað er brúkarin alt ov klókur til at lata sær lynda, leggur hann afturat.

Poul Michelsen sær tvørtur ímóti fyri sær, at onkur serhandil fer at at stinga seg upp, sum bara fer at selja øl og vín.

Og hann ivast heldur ikki í, at prísirnir fara at lækka, tá ið tað verður selt í frium handli.

Hinvegin heldur hann

ikki, at rúsdrekka er ov dýrt sum so. Men kemur kapping í, fer tað sjálvagt at trýsta prísirni niðureftir, sigur Poul Michelsen.

Men tá ið tú sigur, at tú ikki stúrir fyri, at nýtslan fer at veksa, hví so bara lata handlar sleppa at selja øl og vín? Hví ganga tit ikki plankan út og lata handlar eisini sleppa at selja sterkt rúsdrekka?

– Tað er kanska fyri ikki at byrja ov harðliga. Nógvlond hava avmarkingar á rúsdrekkaøluna og eg haldi, at tað hevði verið eitt ov stórt stig at tikið í einum.

Poul Michelsen sigur, at uppskotið hjá Framsókn verður lagt fyri Løgtingið nú í heyst.

Í heyst

Tað eru nøkur viðurskifti, sum tey arbeiða við at orða, eitt nú, hvussu handlarnir skulu skipa søluna.

Í hesum sambandi skal hugsast um, antin handlarnir skulu hava øl og vín í einum rúmi fyri seg og

um tað ikki skal vera loyst at selja øl og vín fyrrenn eftir eina ávísa klokki á degi.

Hjá formanninum í Framsókn er tað heilt sjálvsagt, at teir handlar, sum ikki halda lógir og reglar um at selja øl og vín, skulu heilt einfalt missa loyvið.

Veto

Spurningurin er so hvørjar móguleikar eitt uppskot um hetta hevur at verða samtykt.

Sleppur hvør tinglimur sær at atkvøða eftir síni egnu sannføring, er møguleikin í hvussu so er størri, enna hann er nú.

Støðan í hesi samgonguni er nevniliga tann, at Miðflokkurin hevur vetorætt í málum sum hesum.

Og krevur Miðflokkurin at allir tinglimir í samgonguni atkvøða nei, noyðast teir at virða avtaluna við Miðflokkin og atkvøða nei.

Og tað neyvan nøkur loyna, hvat Miðflokkurin heldur um fría rúsdrekka-sølu.

0,0	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13
 Reint alc.	4,4	4,7	5,6	5,6	5,3	4,8	5,2	5,9	6,1	5,6	6,0	6,1	5,9	6,4	6,1	7,1	6,7	8,1	7,5	6,9	6,7	6,7	8,8	6,2	6,4	6,4	6,5	6,6	6,6	6,5	6,7	6,9	7,0	6,9	6,7	6,6	6,8	7,1	7,0	6,9	6,7	6,4	6,6	6,3
 Brennivín	2,0	1,8	2,2	2,3	2,2	2,2	2,2	2,6	2,7	2,6	3,0	2,9	2,8	3,0	2,6	3,5	2,9	3,9	3,8	2,9	3,2	3,0	4,1	2,9	2,8	2,6	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,6	2,5	2,3	2,2	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2	2,0	1,9	1,8	
 Vín	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,6	0,4	0,6	0,6	0,7	1,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,8	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5
 Øl	2,2	2,6	3,1	2,9	2,6	2,1	2,3	2,7	2,8	2,5	2,3	2,6	2,6	2,9	3,1	3,0	3,2	3,5	3,2	3,3	2,8	2,9	3,1	2,8	2,8	3,0	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,3	3,4	3,4	3,3	3,3	3,4	3,5	3,4	3,3	3,1	3,0	3,1	3,0

SO NÓGV DREKKA FØROYINGAR

Hendan talvan vísir, hvussu nógv føroyingar drekka um ári, heilt frá 1970 til 2013. Her er talan um tað, sum verður selt í Rúsunum og frá bryggjaríunum sjálvum. Tað merkir, at tollfriur innflutningur er ikki við. Talvan vísir, at rúsdrekkasølan er ikki vaksin síðani Rúsan kom, men nýtslan hevur spakiliga flutt seg frá at fólk drukku meiri sterkt fyrr, men nú drekka fólk minni sterkt rúsdrekka, men meiri øl og vín

Tey ungu ivast mest

Tað er í øllum aldursbólum, at meiriluti er fyri at matvøruhandlar eisini fáa øl og vín at selja.

Tað vísir kanningin, Gallup hevur gjørt fyri Framsókn.

Men tað vísir seg, at tað eru tey heilt ungu, tey ímillum 15 og 24 ár, sum eru mest ivingarsom.

Tað eru bara 53 av teimum ungu, sum taka undir við friari rúsdrekkasølu liggur undirtøkan omanfyri 60 prosent og aldursbólurin, har undirtøkan er størst fyri frælsari rúsdrekkasølu, er tey ímillum 40-49 ár, tí av teimum vilja heili 70 prosent hava øl í vín í handlarnar.

86%

Ein stórir partur av teimum, sum atkvøddu blankt á seinasta lögtingsvali, vilja hava friari rúsdrekkasølu

Tað vísir kanningin, Gallup hevur gjørt fyri Framsókn.

Kanningin vísir, at heili 86 prosent av teimum, sum atkvøddu blankt á seinasta lögtingsvali, vilja at matvøruhandlar eisini skulu sleppa at selja øl og vín.

